

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

MELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3500 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM

Vissza a faluba!

Irtá: Kóródi Katona János.

Es a jelszó Franciaországban hangzott el először, hogy megakadályozza a falusi, vidéki lakosságunk a városokba való tördulását, de égetően aktuális most nálunk Csenkamagyarország területén. Nyolc millió lakosu ország voltánk egy mammoth fejjel, egy majdnem egymillió lakosu fővárossal. Vidéki városok csüdes utcáit, vasutól messzeeső falvak poros útjait járva jut az eszünkbe, hogy nálunk mennyire Budapest emészt meg minden s életben, civilizációban mily nagy a különbség a város és a vidék között. Bizskek vagyunk fővárosunkra s nem akarjuk kibesülni a magyar vidéket, a magyar falut, de sok baj van itt.

A vidéki ember előtt Budapest Eldorádónak látszik. Nemcsak a földmives ember van így, hanem az intelligencia is. A vidéki ember rövid pesti tartózkodása alatt csak a szépet látja Budapestról, nem tekint be a nyomorba, a külvárosi utcák gondjaiba. Mindent Pestre vagyik. A munkás ember azt hiszi, hogy itt jobban fizetett munkát kap, a házi cseléd, hogy itt jobb helyhez juthat. Feljönnek s akkor jön a szomorú kijelentés. Munka nincs, hely nincs, vagy ha van is, rosszul fizetett, vagy erkölcsi romlásba vezet. Megdöbbenve látja az ember a vidékről fekerült romlatlan emberanyag aggodalmas átömlését a főváros kozmopolitá, jassatempós zúllott tömeglegyőréhez. Elfelejtik a kis falusi templomot, atváltozik a beszédmódoruk, népdal helyett émeiyítő zsargon nótákat dudorásznak és puhulnak annak az irénynak vak eszközeivé, melyet a Népszava képvisel. A fővárosi ügyilkosságok statisztikája csupa keresztyén kisember gazdasági és erkölcsi végét közli velünk s ezek között tulpyomó a vidékről felszerült.

Kell itt valamit tenni. Törvényes uton nehéz korlátozni a szabad költözködés jogát, társadalmi uton kell tehát alaposabb munkához fogni a faluért, a vidékért. Valami történt már a faluért. Vonaton robogva a fejtáját szerető magyar ember örömmel pihenteti szemét a községek szélein épült, vagy még épülő kis cserpes házakon, melyeket a föld-reform juttatott az építkezőknek. Mindegyik egy-egy fészék, melyet sokszor majdnem a madarak primitív módjan rak össze a magyar paraszt, de mégis örömet kelt, mert a család az alapja a társadalmunknak, nemzetünknek. Az iskoláztatás terén nincs ok az aggodalomra, mert a mostani kultuskormány kellőleg el nem ismerhető módon gondoskodik a jövő nemzedék képzéséről. Meg kell akadályozni azonban a fővárosba és a városokba való egészségtelen öntelést és itt a papnak, a tanító-nak, jegyzőnek, földbirtokosoknak

teendői vannak. Társadalmi uton, szöszbőről, előadásokkal, jó szóval meg kell értetni a magyar parasztal, hogy nincs célja a városba húzódnak és a maga kis megelégedettségét meg kell mindenkinek találni a maga községében, otthonában, szülőföldjén.

De van munka azontul is. Gazdasági, szocialis téren. A falut vonzóvá kell tenni lakosai előtt. Foglalkozni kell a fenti tényezőknek a földmunkásokkal, a napszámos emmel, amely ma a nemzetnek legnagyobb, de legszagvatosabb osatllya. Érezünk kell, hogy ez az osztály is hozzánk tartozik, s ha mi nem foglalkozunk velük, jönnek mások, s egész más szempontok szerint fogják kezelni őket. A napszámos nép keresete van kitéve a legnagyobb ingadozásoknak, viszont leg-

szaporább eleme nemzetünknek, nem szabad tehát megfeledkezni róla. A közigazgatásnak, a vidéki intelligenciának ma már az erkölcsi feladata az is, hogy törődjék népünk munkakalmával s irányítsa kereseti lehetőségek felé.

A vármegyék most kölcsönöket kapnak. *Legelőszörban tessék megjavítani rettenetes uti állapotokat.* Egy egy falu majdnem elvész a sártegerben s kintdés ott az emberek élete. Tartsák a vasuti állomásokhoz hozzájáró utakat kiépíteni. *Vasutudózatunkat* ki kell bővíteni, szükség van rá, hisz a háboru óta nem építettek egy-két kivétellel új vonalat. Ez beruházás és az állam feladata. Gondoskodni kell az egészségügyi szilvonal emeléséről. Jó kutakar, tiszta ivóvizet a községeknek. Kevés az orvos a vidéken, mindentki

a városokban telepszik meg, rendelkezni kell biztosítani az orvosi körök szaporítását és a kezdőket egy rövid vidéki praxisra kötelezni. Az építkezési szabályrendeletet megváltoztatni, megtiltani a földes példónatu új házak építését és spóndni fog a tuberkolózis. Biztosítani kell építkező kisemberek számára az építési hitelt. Most van rá mód. Téli munkakalmakat a keresetnélküli földmivesnek.

Meg kell szerettetni parasztunkkal a faluját. Éreznie kell neki, hogy az intelligenciája tényleg velem akarja őt a keresztyén szeretet nevében. Ezt azonban tényekkel, tettekkel kell bizonyítani. Hadd valósuljon meg a napsugaras, tiszta, egészséges, megelégedett, intelligens, lombos-virágos, dalló hangos, de amellé vallásos magyar falu.

Debrecen város ismét 900 ezer dolláros kölcsönt vesz fel az amerikai Speyerbankháztól

A magyar kormány eredményes akciója a városok újabb külföldi kölcsöne érdekében - Tizennyolc tanyai iskolát, vásárcsarnokot épített a város és kibővítette a Szent Anna-utcát - Ha nem lesz elég fedezet, pótdátot vetnek ki

A városi tanács most dolgozik a beruházási programmon

(A Hajduföld tudósítójától) Annak idején hírt adott a Hajduföld arról, hogy Debrecen városa a Speyer-kölcsön felvétele alkalmával lényegesen nagyobb szükségletet jelentett be, mint amennyit az adott kölcsönből fedezni lehetett. Ugyanígy jártak a többi városok is s ilyen körülmények között a beruházási programba felvett tételeket nem tudták mind megvalósítani. Ez a körülmény indította a kormányt arra a gondolatra, hogy egy újabb

nagyobbszabású külföldi kölcsön felvételéről kezdje meg a tárgyalásokat

a külföldi tőkecsoportokkal, mivel a Speyer-kölcsön szerződésében kikötött egy évi határidő lejárt.

A kormány nemrégiben felhívta a magyar városokat, hogy jelentseék be, milyen összegű külföldi kölcsönt óhajtanak ismételtlen felvenni. Debrecen városa ez alkalommal is, mint az első kölcsönnél,

kilencszázezer dollárra jelentette be az igényét,

ami, figyelembevétel a különböző levonásokat, újból mintegy ötvenöt-hatvan millió koronát jelent. Az igénybejelentés után a pénzügyminiszter felhívta a városokat, hogy személyes megbeszélések megtartására küldjék fel megbízottait. Debrecen dr. Mészai Károly főügyészt bizta meg, hogy a pénzügyminiszeriumban jelenjen meg és vegyen részt személyesen a nagyfontosságú tárgyalásokon, amelyeket dr. Lukács Ödön pénzügyminiszteri tanácsos ve-

zetett. Mészai főügyész ezeken a tárgyalásokon meg is jelent s az itt elért eredményekről a városi tanács keddi ülésén számolt be az alábbiakban.

Lukács miniszteri tanácsos mindezekelőtt figyelmeztette a városokat arra, hogy csak a legfontosabb szükségleteiket jelentseék be, mert ez a külföldi kölcsön ismét egy

lényeges terhet jelent a városokra nevezte.

Informálta a városok kiküldöttjeit arról is, hogy ezuttal az előbbeni kölcsön hatása alatt nemcsak az amerikai, hanem az angol pénzpiac is nagy érdeklődéssel viseltetik a magyar városok külföldi kölcsöne irányában s angol pénzcsoport is tett ajánlatot a kormánynak a kölcsönre vonatkozólag. Tekintettel azonban arra, hogy az előbbi kölcsön szerződésében az amerikai Speyer-bankháznak elsőbbségi jogot biztosítottak s ez a pénzügyintézet ezuttal is a legnagyobb hajlandóságot mutatja a kölcsön megadására, a kormány ismételtlen csak

a Speyer-bankkal folytatott tárgyalásokat.

A bank megbízottját már el is küldötte, aki a napokban fog Budapestre érkezni, hogy személyesen is lefolytassa a tárgyalásokat a magyar kormány képviselőivel.

A városi tanács még az első felhívás alkalmával elkészítette nagyjából a beruházási tervet, amelyet Mészai főügyész a tárgyalások alkalmával mindjárt be is mutatott

Lukács miniszteri tanácsosnak, aki azonban kifogásolta, hogy a vásárcsarnok és a nagyerdei uszoda kibővítésére

aránytalannul nagy összeget vetnek fel a beruházási tervben.

A főügyész azonban felvilágosította a min. tanácsost arról, hogy ez az összeg egyáltalában nem költségvetés alapján, hanem csak hozzávetőleges értékű tervbe felvéve.

A pénzügyminiszter kímálásba helyezte, hogy

abban az esetben, ha a Speyer-kölcsön fedezésére lekötött jövedelem nem képes fedezni az újonnan felveendő külföldi kölcsönt is, engedélyezni fogja, hogy a kölcsönökre törlesztése céljából a városok pótdátot vehessenek ki.

Megjegyezte még a miniszter azt, hogy az újabb külföldi kölcsön felvételére most van a legalkalmasabb idő, mert ma az európai politikai helyzet olyan, hogy szamítani lehet rá, hogy jó ideig nem lehet külföldi kölcsönhöz jutni a külföldi államokban.

A tárgyalások a kormány és a Speyer-bankház között még augusztus folyamán teljes befejezést nyernek, úgy, hogy

a kölcsön a jelenlegi helyzet szerint szeptemberben feltölteni felvehető lesz.

A városi tanács a főügyész bejelentése alapján elhatározta, hogy a második Speyer-kölcsönre is részletesen kidolgozza a beruházási ter-

vezet. Ennek a munkálatai már folyamatban is vannak, de az egész tervezetből még eddig csak egy tétel bizonyos éspedig az, hogy a város

tízennyolc tanyai iskolát építtel fel.

Ez dr. Mazoss György polgármester kijelentése szerint a legelső kell, hogy legyen a beruházási programban a további halasztani semmiképpen sem szabad. Az előzetes számítások szerint a tízenöt tanyai iskola felépítése mintegy tíz-tizenöt milliót emészt fel a költségből. Ennek az összegnek ugyan az egyharmadát a fennálló rendelkezések értelmében a kultuszárca fogja megtéríteni.

Ezúttal szó van még arról, hogy a vásárocsarnok építését, valamint a Szent Anna-utca elejének régen tervezett nagyrányú kibővítését

is felveszik a beruházási programba. Ez az utóbbi körülbelül husz-három milliárd koronába kerül.

A városi tanács rövidesen elkészíti a beruházási program összehangolását, amely minden valószínűség szerint a legközelebbi közgyűlés elé fog kerülni.

Véget ért a pánázsiai kongresszus

London, augusztus 4. Tokiói jelentések szerint a pánázsiai kongresszus tegnap este véget ért. A kongresszus záróülésén, amelyen egyetlen ázsiai kormány sem volt hivatalosan képviselve, véglegesen elhatározták

az ázsiai nemzetek szövetségének megalapítását.

A kongresszus héttagnyi előkészítő bizottságot választott az ázsiai népszövetség alapszabályainak elkészítésére.

Az előkészítő bizottság tagjai két japán, két kínai, két hindu és a Fülöp-szigetek egy delegátusa. Az egyik kínai delegátus határozati javaslatot nyújtott be, amely szerint az ázsiai népszövetségnek első feladata

India függelőségének helyreállítása volna,

mert a gyűlölt fehér faj ázsiai befolyása asoncal megszűnne, ha a hatalmas hindu nemzet visszanyerné önállóságát. A határozati javaslatról a kongresszus egyelőre nem döntött, hanem a határozati javaslat megvitatását a következő pánázsiai kon-

gresszus tárgysorára tűzi ki. Ezt az újabb pánázsiai kongresszust valószínű

még ebben az évben

Pekingben fogják megtartani. A tokiói kongresszus záróülésén rendkívül éles beszédek hangzottak el az angolok és amerikaiak uralma ellen.

A szerb kormány Bulgária ellen mozgósít

A határmenti komitácsharcok fejleményei

Budapest, augusztus 4. A szerb kormány mozgósítási parancsot adott ki Bulgária ellen. A határmenti komitácsharcok miatt a szerb hadügyminiszter a bulgár határ át lépésével fenyegetődik.

Az egyik berlini lap belgrádi jelentése szerint a szerb kormány az összes katonai parancsnokoknak már kiadta a mozgósítási parancsot. A hadügyminiszter kijelentette, hogy esetben, ha szükségesnek látja, nem riad vissza a határát lépésről sem. Nincsis külügyminiszter jegyzéket intézett az összes nagyhatalmakhoz és a Népszövetséghez.

Magánjelentések szerint a szerb demarsz hanguliyozza, hogy ez az u'olsó lépés, amelyet Jugoszlávia Bulgáriával szemben tett.

A bolgár komitácsharcokkal kapcsolatosan a Rijcs megállapítja, hogy a szófia jugoszláv ügyvivő nem tett diplomáciai lépéseket a bolgár kormányval, sőt úgy látszik, hogy a tiltakozó jegyzék átadására sem került sor.

A Politika azt írja, hogy a belgrádi kormány a nyugati hatalmak előtt akarja a jugoszláv-bolgár határon történő dolgokat felvetni, mert ugylátszik, hogy ez ügyben csak a nyugati hatalmak tudnak intézkedni.

Augusztusban valószínűleg beáll Csehországgal a vámháború

A kormány egyelőre tolytatja a kereskedelmi tárgyalásokat a csehekkel

Budapest, augusztus 4. Ma délután a kereskedelmi miniszter előklésével értekezlet volt a cseh szerződés ügyében, amelyen résztvett a Prágából visszaérkezett Nickl Alfred követségi tanácsos és dr. Barcza miniszteri tanácsos.

A teljesen bizalmas jellegű megbeszélésen a delegátusok informáltak a minisztert az eddigi prágai tanácskozásokról. A delegáció vezetői előreláthatólag még ma este visszautaznak Prágába.

Ha a csehek továbbra is mereven ragaszkodnak a minimális vámtételekhez, akkor — értesülésünk szerint — a magyar delegáció többi tagjai

a közeljövőben elhagyják Prágát.

A magyar kormány el van határozva, hogy folytatja a magyar-cseh kereskedelmi tárgyalásokat s a kiküldöttek a legújabbban kapott utasítások alapján igyekeznek befejezni a csehekkel a tárgyalásokat. Számolni kell azonban azzal, hogy

augusztus 13 után beáll Csehországgal a vampoítikai háború,

aminek vége beláthatatlan. Erre való tekintettel a szeptemberi népszövetségi ülésen ezt az ügyet, valamint a csehek eljárását a kisebbségi jog gyakorlása terén szóvá fogják tenni. Arra is gondol a magyar kormány, hogy a Népszövetség által kikül-

hogy a közönség helyben is megtalálja a nyári szórakozás, pihenés, főleg a nap, lég és vízfürdőzés lehetőségeit. Az uszoda értékét igen emeli annak erdei fekvése, ugy közlekedési, megközelíthetőségi, valamint helyi vonatkozásban klimatophterapeuticus szempontjából is, mert hiszen kétségtelen, hogy a nagyerdő egész területe összes tartozékaival együtt bizonyos befolyásoknak, gyógyhatányoknak veti alá magát az ember.

Először is mindenek felett a szubjektív vagy pszichikus befolyások azok. Ezen befolyásokhoz számítom mindazon nem mérlegelhető impressziókat, melyek az ember lelkületében jönnek létre, midőn a mindennapi, testetleket ölt munkából kikerül, ujat lát, más társaságba jön, gondtól, fáradtságtól menekül, többet mozog stb. És hány embernél elégséges már az, hogy a mindennapi teherrel menekülven, lelkére kellemesebb benyomások egész serege hat s az így létrejött kellemes impressziók mellett felfrissül, megéledik, szinte átalakul testi és lelki világa egyaránt.

Ezen alanyi tényezőket rendszerbe foglalni lehetetlen, de ha már ezek elegendők egy ember gyógyítására, teljesen közömbös marad az, hogy hova kerül, fő dolog, hogy csak a szabad természetbe, hol a feszélye-

zettségnek még csak nyoma se legyen feltalálható. Így a városi embernek természetesen minden pillanatot kell hogy felhasználjon saját jól felfogott érdekében arra, hogy ezen s még egyéb más behatásoknak alávesse magát.

A másik általános tényező a levegő behatása, mely feltétlen gyógyértéket képvisel. E gyógymód nem más, mint a szabadban való tartózkodás, mely azonban bizonyos feltételeket rejt magában. E feltételek lényeges részét a levegőben előforduló por mennyisége és minősége, valamint az ezzel kapcsolatos mikroorganizmusok mennyisége és különbözősége képezi. Eszerint nyilvánvaló, hogy a város levegője a legszennyezettebb s a legfertőzőbb, mely tény egymagában véve is már indokoltá teszi azt, hogy az ember a szabadabb és egészségesebb, továbbá vizgőzökkel teltebb erdei levegőt használja, hogy ezáltal testének ellenálló képessége mindinkább növekedjen. A nagyerdei vizgőzökkel teltebb levegőjének felhasználását indokoltá teszi még azon körülmény is, hogy az alföldnek épen Debrecen táján van a legjellegzetesebb ugynevezett pusztai klímája, meglehetősen nagy ingadozással a tulnyomórészben száraz, erősebb foku szelekkel.

Etekinetben gyógytani szempontból

dendő bizottság birdlati alá bocsátja az eddigi tárgyalások anyagát.

Az e héten szokásos pénteki minisztertanács most elmarad. Ehelyett a jövő héten keiden tartják meg a miniszteri tanácskozást. Értesülésünk szerint ez azért van így, mert a Prágában tárgyaló magyar kiküldöttek visszaértek a magyar fővárosba és jelentésük alapján a minisztertanács döntése alá kerülnek azok az anyagok, amelyekre vonatkozóan a kiküldöttek Prágában nem tudtak befejezni a tárgyalásokat.

Ismét árad a Duna

A földművelésügyi minisztérium vizrajzi osztálya jelenti: A Duna árullama ma Pozsonyúál kulminált 567 centiméter magassággal. Ugy a Morváról, mint a Vágról is újabb aradást jeleztek és így pénteken

a budapesti kulmináció 610 centiméter körül lesz.

Pozsonyól felfelé a Duna apad, lefelé mindent drad. Mohácson az árvis magassága a jövő hét közepeán 635 centiméter körül várható. Mai vizállások: Passau 526, Stein 340, Komárom 634, Budapest 564, Baja 546, Mohács 559.

A Tisza Tokaj—Szeged között árad, másutt apad, közepes vizállású.

Spiritizta-templom Amerikában

Az egyik amerikai egyházi lapból olvassuk, hogy Leroy Ilionisi város főterén nemrégiben állítottak fel egy hatalmas templomot. Az építkezési költségek 300 ezer dollárnál többet emésztettek fel.

Eznek a templomépítésnek különös története van. Crumbach bankár végrendelettel vetette meg a létesítés alapját. Egyben azt kötötte ki ez a különös ember, hogy a templomban bizárolag

szellemidéző imádkozhat Istent.

Mivel pedig Lersy városában a szellemidézők vallásának egyetlen híve sincs, a templom állandóan üresen áll.

A Nagyerdő és uszoda balneologiai jelentősége

Irta: FÁBRY BÉLA balneológus.

Az ember szinte ösztönszerűen menekül a szabad természetbe, a kényelmes, de többé-kevésbé lélektelen város poros, bűzhödt világából a fák, mezők, virágok közé, főképen oda, hol — úgy mondjam — több napot, jobb és szennyeztelenebb levegőt és vizet kap. És mindez azért, mert az élet, a megélés intenzivebb, leginkább a városokban több a gond, erősebb a küzdelem, maguk az élvezetek is idegfeszítőbbek, mint a béke rég multa éveiben és így nem csoda, ha a test a fárasztóbb napi megfeszített munkában elfárad és pihenésre szorul. Azóta a világ gyökeres metamorfózis ment keresztül, beláthatatlan gazdasági fluktuációk állottak elő, melyek a dolgozó társadalom létstandardját a minimálisra redukálták.

Amit azonban eme körülmények, valamint a rossz gazdasági viszonyok megvontak a főként szegényebb társadalmi rétegektől, azt Debrecen városa úgy igyekezett ellensúlyozni, hogy megépítette a nagyerdei uszodát, az ezt övező strandrendszerü homokszával, hogy ezáltal is lehetővé tegye,

legfontosabb az erdő, mert ennek klímája lényegesen elter a környék éghajlatától. Hőmérséklete rendszeren nyáron egy pár fokkal hűvösebb, télen pedig egy pár fokkal melegebb, mint a szomszéd környezeté. A hőmérsékleti különbségek nappal és éjjel között nem nagyok, az erdő lassan melegszik fel, de éjjelen át viszont nem veszít annyi meleget. Viszonylagos nedvessége az erdőnek lényegesen nagyobb, mint környezeté, mert az elpárolgás az erdőben sokkal csekélyebb, mint fátlan helyeken.

Kitűnő tulajdonsága még az, hogy a légmozgást nem érezzük mint szelet, tehát jó óvszer a szelet ellen. Viszont éghajlati és gyógytani szempontból is fontos a szél. Mindenekelőtt fokozza a bőrpárolgást, mert általa, hogy a már telített levegőt a szervezet közvetlen környezetéből eltávolítja s újabb kevesebb nedves levegőt hoz a bőrrel érintkezésébe, az evaporáció emelkedni fog, egyúttal azonban a szervezettől hőt is von el, mely hogyha nagy erővel és gyorsasággal történik, nem lehet az egészségre káros. Ha a szél meleg és nedves, meggátolhatja a szervezet viz- és hővesztését s így lankasztólag hat rá, ha azonban a hű és nedvesség foka mérsékelt, ugy az megnyugtatólag foá hatal, mint ahogy az erdei légmozgás-

Nyolc és félevesi fegyházra ítélték Rákosi-Rosenfeld Mátyás volt népbiztost

Ítélet a bolsevik bűnperben - Az utolsó percben is arcátlanul viselkedtek az elítélt gonosztevők

Budapest, augusztus 4. Három héttig tartó tárgyalás után ma délután 9 órakor hirdette ki dr. Szemkő tanácselnök a kommunista bűnperben a bíróság ítéletét, amely szerint

Rákosi Mátyást 8 és fél évi fegyházra

és 10 évi hivatalvesztésre, politikai jogainak felfüggesztésére, **Óri Károlyt 4 évi fegyházra, 10 évi hivatalvesztésre, Gödös Ignácot 3 évi fegyházra, Weinberger Zoltánt 8 évi fegyházra, Hamán Katót 2 évi és egy hónapi fegyházra, Juhász Pált 2 évi fegyházra, Mitterer Józsefet 2 évi és egy hónapi fegyházra, Szabó Pétert 2 évi és 10 hónapi fegyházra, Biela Ferencet 2 évi és 4 havi fegyházra és Vági Istvánt egy évi börtönbüntetésre ítélték.**

Az ítélet felolvasása közben az elítéltek éljeneztek a proletárdiktatúrát, a kommunizmust és a kommunistapártot.

A felsoroltakon kívül a bíróság még a következő büntetéseket szabta ki az ítélet rendelkező részében: Két évi és négy havi fegyházat kapott Ceiner Ferenc,

két évi fegyházat

Weisz József, Weissenhoffer László, Német Gyula és Bozóti Lajos.

Egy évi és 10 hónapi fegyházat kapott

Lakatos Albert, Kiss Károly, Keller István, Petri Miklós, Bonczidai Kálmán, Németh István, Tekkel Mátyás, ifj. Winkler István, Oarch József, Szilágyi Jenő, Vég István, Lukács Jenő.

Tíz hónapot kapott Vajna Géza, ifj. Kálmán János, nyolc hónapi börtönt Steiner Sándor, 6 havi fegyházat Cvikker József, 3 havi fegyházat Dohány Ferenc, Weiszhaus Lajost és Vági Istvánt egy évi börtönrre ítélték.

A többi husz vádlottat a bíróság felmentette.

Az indokolás

Ezután az elnök megkezdte az ítélet terjedelmes indokolásának ismertetését, amelyben a bíróság súlyosbító körülménynek vette a vádlottaknál a bűncselekmény veszélyes jellegét, Rákosi Mátyásnál pedig még külön a tervszerűséget, Gödös Ignácnál és Weinbergernél a fanatizmust. Enyhítő körülménynek vette a bíróság a háborút és a forradalmat követő atmoszférát. Megállapította a bíróság azt is, hogy

A Vágl-párt nem tartozik a harmadik internacionale körébe.

A kir. ügyész súlyosbításért fe-

lebbezett. Rákosi-Rosenfeld Mátyás kijelentette, hogy az ítélet közfelháborodást fog kelteni. Az elnök ezért a kijelentéséért rendretasította és két napi sötétszárka fegyelmi büntetéssel sújtotta.

Az elítéltek szintén felebbestek.

A törvényszék Rákosi Mátyást és társait a rendtörvénybe ütköző büntett és okirathamisítás vétsége miatt mondta ki bűnösnek és marasztalta el, Vági Istvánt és Weiszhaus Aladárt, továbbá Steiner Sándort igaztás büntetésében mondta ki bűnösnek, Ceiner Józsefet nemzetgyalásás vétsége miatt, Dohány Ferencet pedig a rendőrség felhívása elleni engedetlenség címén marasztalta el a bíróság.

Debrecenbe érkeztek a nemzetközi talajtani kongresszus résztvevői

Ötvennyolc külföldi és hazai tudós látogatása Debrecenben

(A Hajdúföld tudósítójától.) A szombaton Sopronban megnyitott Nemzetközi Talajtani Társaság harmadik kongresszusára érkezett világhírű agrógeológusok vasárnap délelőtt a program pontos betartásával Sopron környékén rándultak ki. A kiránduláson már

gróf Teleki Pál

a kongresszus tiszteletbeli elnöke is résztvevő. A kongresszuson résztvevő tudósok Budapesten keresztül utazva szerdán délután érkeztek Debrecenbe, ahol a pályaudvaron az

ötvennyolc tudós férfit

a város részéről dr. Magoss György polgármester, valamint a tanács ithon levő tagjai, a Tudományegyetem részéről dr. Erdős József professzor, a

Gazdasági Akadémia részéről dr. Vargha Kálmán gazd. akad. igazgató s végül a Tiszántuli Mezőgazdasági Kamara részéről Czeglédy és Halmos titkárok fogadták.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után az előkelő külföldi vendégek az Arany Bika-szállóba mentek, majd pedig tiszteletükre a nagyerdei vígadóban pompás vacsorát rendezett a város. A tudósok a program szerint ma a Hortobágyra mennek ki, onnan pedig Hajduszoboszlóra rándulnak át, majd megtekintik a Pallagot és a gazdasági akadémiát.

A kongresszus résztvevői augusztus 6-án

Budapestre utaznak, ahol másnap kezdetét veszi a nemzetközi talajtani kongresszus.

Zinovjev-Apfelbaum harca a hatalomért

Megbuktatták, azonban továbbra is a III. internacionale élén marad

(A Hajdúföld tudósítójától.) Zinovjev Apfelbaum szenzációs eltávolítása az orosz szovjet éléről, még mindig élépen foglalkoztatja a diplomáciai köröket. Ugyátszik Zinovjev eltávolítása szakadást jelent a kommunista mozgalomban és nem lehetetlen, hogy az orosz szovjet

csakhamar nagy belső harcok színhelye lesz.

Erre következtethetünk legalább is a következő nyilatkozatból, amelyet egy német szovjet diplomata tett a napokban bizalmas baráti körben.

— Zinovjev ugyan az orosz politikai életben bukkott ember, — kezdte a bolsevik »diplomata« — azonban

továbbra is elnöke a III. internacionale végrehajló bizottságának.

És ebben nagy veszély rejlik. Zinovjev ugyanis ura a kommunista internacionale hatalmas apparátusának, amelyben az orosz kommunista párt csak egyszerű tag, habár a legerősebb az összes tagok között. Zinovjevet a III. internacionale éléről csak az összes állambeli kommunista pártok többsége távolít-

hatja el a következő kongresszuson. Példő azonban, hogy

az európai és amerikai kommunista pártok továbbra is kitar-tanak Zinovjev mellett.

Ennek a helyzetnek következményei beláthatatlanok lennének. Megkezdődne a harc Szovjetország és a III. internacionale között, ami belátható időkre a *kommunizmus bukását jelentené*. Zinovjev megbuktatása tehát igen komplikált és *roppant nagyjelentőségű dolog*.

— Zinovjev mindig azt hirdette magáról, hogy ő Lenin szellemi örököse. Állandóan forradalmakra és háborukra törekedett, nem akarta belátni, hogy itt az ideje, hogy Oroszország kibéküljön a többi államokkal és ezáltal hitelhez jutva, konszolidálódjék. Zinovjev háborút akart viselni mindenkivel és szembe-szállott az ugynevezett államkapitalizmus képviselőivel: Csicsertinnel, Rykovval és Stalinnal.

— Zinovjev volt Oroszország rossz szelleme. Emlékezetes a londoni Zinovjev levél botránya, amely Macdonald bukását és az orosz-angol viszony elmérgesését idézte

elő. Vezéreket elcsapott és vezéreket kreált.

Ő küldötte Magyarországra Rákosi Mátyást is

és Kun Béla is az ő kreaturái közé tartozik.

Ha sikerül őt a III. internacionale éléről is eltávolítani, úgy talán meg lehet valósítani az együttműködést a kommunisták és a szociáldemokraták között.

Ha azonban továbbra is a III. internacionale elnöki székében marad, úgy ez a bolsevizmus bukását és Szovjetországban a teljes fel-fordulást fogja eredményezni.

Ujabb földrengés Japánban

Tokió, augusztus 4. Tegnap reggel 6 óra 30 perckor Japan déli partvidékét hatalmas földrengés rázkódta meg. A lakosságon mindentűt pánik vett erőt és az emberek észrevel menekültek a szabadba. Az eddigi jelentések szerint emberéletben nem esett kár, az anyagi kár azonban igen nagy. Tokió közelében

egy építés alatt álló vasúti híd beomlott.

Yokohama közelében több föld-csuszamlás történt, melynek következtében a vasúti összeköttetés Yokohama és Tokió között megszakadt. A táviró- és telefonvezetéseket a földrengés szintén erősen megrongálta.

Holland nevelőszülők Magyarországon

Budapest, augusztus 4. A Huisvestings comité kötelekébe tartozó holland nevelőszülők nagy csoportja, holnap csütörtökön 1.15 órakor érkeznek a keleti pályaudvarra, ahol a kormány nevében Szandner Aladár h. államtitkár, továbbá dr. Csicsarik János címzetes püspök fogadja őket. Az országos gyermekvédő liga képviselői Bécsbe utaztak eléjük. Magyarországon mindenütt nagy szeretettel várják és fogadják a holland nevelőszülők látogatását.

Lóbört csalt ki a furfangos cigány

(A Hajdúföld tudósítójától.) Egy furfangos cigány után nyomoz a debreceni rendőrség a váncsodi csendőrség megkeresése alapján. G. Nagy Sándor gáborjáni gazdálkodó ugyanis feljelentést tett a váncsodi csendőrsőn, hogy egy magát hencidai lakosnak kiadó cigánylegény még a múlt hónap folyamán egy

lóbört csalt ki

azzal, hogy azt rövidesen feldolgozza és a kész bört neki vissza-szállítja.

A furfangos cigány azonban azóta még a tájékkára sem ment Gáborjának. Az eddig lefolytatott csendőri nyomozás megállapította, hogy az ismeretlen cigánylegény Debrecen felé vette az útját.

A váncsodi csendőrség megkeresésére a küldött személyleírás alapján a debreceni rendőrség megindította a nyomozást.

Műasztalosok Szövetkezete

Budapest, IV. Vigadó-ér 1. sz.

(Részlet Kristóf-tér 2.)

Teljes lakásberendezés a leggyorsabb-tól a leggazdagabbig elsőrangú kivitelben

Visszaszerezzük!

Bocskay István — a koronádat

Irtá: MAGYAR GYULA.

Valahol messze . . .
Hajdúk szerelme hő sugárátul
Bocskay István strja kitarul . . .
. . . Sirból kiszálló szellemalakja
Hajnali szellő szárnydra kapva,
Bejárja Erdély völgy-hegyes táját:
Régi országát, régi hádját . . .
Majd ideszáll a testvérházdába:
S a szab d hajdúk tégas rónáit
Gondolatgyorsan sorra bejárja.

Pacsirlanótás arató-tábor
Szíve megdöbben panaszszavától:
(Kótyavetyén a koronája:
Alkuszik már rá beste oláhja.)
S megáll az izmos kaszás-hajdúkar,
Eborul a szem bánattal, búval.
A sasszemeknek sötét nézése
Felhős lélekkel robog Erdélybe:
Egymásra lel és egymásba árad
A hajdúdnat, a székelydnat . . .

Egymásra lel és egymásba árad . . .
És fizetnének bármilyen árat:
Nem h gyja egymást — nincs
megbónds —
A hajdú-dac, a székely-el-zánds.
Vasakaratul ősi nyugalmából
Viharbalzad, vére fellngot
A hajdú népnek, a székely népnek:
Egy akaratban magyar testvérnek.

S dörgi a széke'y: — Mi székelyek
vagyunk,

Hű katonái Csaba vezérnek!
S valóraváltói leszünk, ha kell,
A tejutas, a csillagos mesének!
Most még oláh-rabságot nyög

De szabad jövőt hinni akarunk!
A székely lelkek lángja még lobog...
Égnek belül a székely homlokok!
Vernek, dobognak a székely szívek:
Nagy Bocskayhoz holtukig hívek...!
Inkább tüzesvas égjen székely arcon,
Mint szégyen pirja: torzút, gyáva

Mint béna rab: nem állndnk helyt
a harccon.
Lelkünk hát börtön gyilkos éjjeléből
Testvérségséért sikolt:

Hajdú testvérink: magyarok,
Maradék honban szabadok,
Lesz majd idő, tán nemsokára,
Visszafizetjük gazdagon:
Ne engedjétek, ne hagyjátok
Hogy Erdély egykori urdnak
Szent büszkesége, koronája
Csilogjon oláh homlokon!

Dacbaszilárdult hajdú lélek
Igy válaszol a székely testvérnek:

Nem volndnk méltók a magyar névre,
Bármelyik jött-ment porig lenézne,
Hazánk' csonkán se érdemelénk meg,
Nemhogy háldját a rab Erdélynek:
Ha tiikonküldött sóhajpanaszra
A segítésünk' szegreakasztva,
Dermát lélekkel, téllenül várndnk:
Hogy oláh császár tegye fejére
Bocskay István szent koronáját . . .!

Erdély fejtől és Bihar urától
Mi egykor földet és hazát nyerénk.
Ha most háldnkat le nem rónánk

erte,
Hajdú nevünket nem érdemlenénk.
Legyen naponkint egy karaj

kenyérrel
Inkább szegényebb szerény asztalunk,
S ha ez kevés, mondjunk le a

feléről
Annak, mit termett kevés asztalunk:
De nem lehet édes az álmunk add g
És jóleső, izes az ételünk,

Zavartalan örömlünk derű'e,
Tiszta s büszkén nyugodt az életünk,
Mig mind, ki hajdú s mind, aki
magyar

Oda nem adta azt, mit adhatott:
Miért Bocskay dicső koronáját
Te magyar-háda visszaváthatod . . .

Valahol messze . . .
Gyulafehé'vár ó-temetője
Ő én egy nyílt sír vissza-bezd ul...
Szövi az álmát Bocskay István
A visszaszerzett koronájáról,
Szabad Erdélyről, szabad hazáról,
Ujra nagygyá lett Magyarországról..!

Az eperjesi rendőrség állítólag elfogta a miskolci Tarján Klárka bestiális gyilkosát**A miskolci rendőrséghez eddig nem érkezett hivatalos értesítés**

(A Hajdúföld tudósítójától) Hirt adott annak idején a Hajdúföld arról a borzalmas kegyetlenséggel elkövetett gyilkosságról, amelynek áldozata a négyéves miskolci Tarján Klárka volt. A rendőrség a legszélesebb körű nyomozást indította meg a bestiális gyilkos kézrekerítésére, de mindeddig eredmény nélkül.

Most azonban újabb fordulat állott be ebben az ügyben. Ugyanis az eperjesi rendőrség a napokban elfogott egy Lengyel Lajos nevű kertészt, akit a bestiális eperjesi gyilkosság elkövetésével gyanúsítottak. Ez év május 26 án ugyanis Eperjes mellett a borküti erdőben

holtan találtak egy nyolc éves kisleányt, akin hatalmas sebek ektelankedtek.

A bestiális gyilkos a nyakát szegte áldozatának, továbbá a törzsön és a lábain is szörnű sebek jeleztek a hőhár munkát.

A gyilkost az eperjesi rendőrség Lengyel Lajosban vélte elfogni, azt

azonban, hogy tényleg ő követte volna el a gyilkosságot, még eddig nem sikerült rábizonyítani.

A bűnüggyel a kassai lapok oldalas cikkeiben foglalkoznak és többek között tudnak arról is hogy

Lengyel követte volna el a miskolci gyilkosságot.

melynek a négyéves kis Tarján Klárka esett áldozatul.

A kassai híradások szerint az a feltevés, hogy Lengyelben egyuttal Tarján Klárka gyilkosát is elfogta a rendőrség, annyira komoly, hogy Pongrácz dr rendőrtanácsos, a kassai bűnügyi vezető a miskolci rendőrségtől be is kérte volna már a gyilkosság részleteit.

E hírekkel szemben a miskolci rendőrség határozottan cáfolja, hogy oda megkeresés érkezett volna ebben az ügyben Kassáról s kijelentették, hogy Tarján Klárka állítólagos gyilkosságának elfogatásáról is csak a kassai lapok híradásai alapján tudnak.

Oláhok revolveres sortüze bosszúból egy erdélyi községi tanácsos ellen**A marosszentgyörgyi borzalmak újabb fejezete**

(A Hajdúföld brassói tudósítójától.) A múlt hét szombatján olyan esemény játszódott le az erdélyi Marosszentgyörgy községben, amely méltó folytatása annak a támadásnak, amelyet a jegyző egy marosszentgyörgyi gazdember ellen követett el s akit agyonlövésével fenyegetett meg, miután a szerencsétlen embert

előzőleg agyonkínosolta.

Akkor a hatóságok nem tettek semmi intézkedést megfékezésére, s mit az alábbi eset is élénken illusztrál.

Felelősségrevonás a korcsmában

Az elmúlt hét egyik napján történt, hogy a vásárhelyi szolgabíró községi ügyek intézésére kiszállott Marosszentgyörgy községbe. A szolgabíró elintézvén hivatalos dolgait, a marosszentgyörgyi községi bíró és Boné János községi tanácsos kíséretében betért a falu korcsmájába, hogy a nagy meleg után borral oltsa szomjuságát. Körülbelül

félóraig lehetett együtt a társaság. Azután a szolgabíró elbucsuzott s a korcsmában hagyta a községi bírót és Boné Jánost. A két községi funkcionárius csendesen kvaterkázni kezdett s maguk közt csendesen tárgyaltak a falu eseményeit.

Pár perc telhetett el a szolgabíró távozása után, amidőn bevonult a korcsmába Pop Eugén, a mindenható jegyző. Kíséretében voltak Oelesanu volt községi titkár és Varró volt községi bíró.

A három ember Bonéék szomszédságában foglalt helyet és

bántó megjegyzést tettek a közölközésben ülő asztaltársaságra.

Ettől a pillanattól kezdve csak úgy röpöködtek a szidalmak és gúnyolások Bonéék felé. A hangulat egyre izzóbbá kezdett válni, végre kitört, mi is faj Popéknak. Hangos kiabálással felelősségre vonták Bonét és a községi bírót, hogyan merték elbocsájtani a község szolgálatából Otelesndut.

A megtámadott Boné és társa természetesen nem voltak hajlandók felvilágosítással szolgálni és disputába egyeledni a község tanácsos azon határozata felett, mely Oelesanút kitette a községi titkári állásból. A két emberben minden igyekezet megvolt, hogy kikerüljék a konfliktust s épen ezért Boné kifelé indult a helységből, hogy elhagyja a korcsmát. Amidőn az Oelesanuék asztala mellett haladt el, a volt községi titkár felugrott és

arcul akarta ütni Boné Jánost.

Ez a kísérlet még inkább arra ösztönözte a józan gondolkodású tanácsost, hogy térjen ki minden további inzultus elől. Pillanat alatt az ajtónál termett és egy-két lépéssel már kint is volt a korcsma előtt.

Revolveres üldözés az éjszakában

A harcias Oelesanu és társasága csak erre várt. Nyilván ugy gondolták, hogy a sötét éjszaka igen alkalmas lesz bosszujut végrehajtására és az éj leple alatt könnyen végezhetnek az ellenségnek tartott Bonéval. Egy-kettőre kapták magukat és azaal

ulánna eredtek a falu utcáján bandukoló községi tanácsosnak.

A csendes éjszakában Boné könnyen kivehette, hogy háta mögött léptek közelednek. Maggyorsította tehát lépteit, de alig haladt pár lépést, midőn az üldözők már 40—50 lépésnyire voltak tőle. Bone erre futásnak eredt, az üldöző társaság utána.

Vad hajszá kezdődött a falu utcáján keresztül,

amely mind erősebb iramot vett. Amikor az üldözők látták, hogy Boné is bírja a futást, másképp akartak segíteni magukon, a társaság egyik tagja elővette revolverét és abból

több lövést adott le a menekülő ember után.

Boné kétségbeesésében ereje megfeszítésével még vadabb futásba kezdett. Így futott el a Máriaffy-kuria előtt, ahol hirtelen mentőötléte támadt. Egy ugrással keresztülvetette magát a kerítésen és mar bent is volt a Máriaffy udvarházban. Az üldözők elől még így sem kaptak teljes menedéket, mert

több revolvergolyót irányoztak feléje.

A golyó ott süvített el feje körül és csak egy tudta alkerülni a biztos halált, hogy egy óridást fátörzs mögé húzódt meg.

A lövöldözések sajára előjöttek a Máriaffy-ház cselédjei. A támadók erre abbahagyták forttyeiket, mert veszedelmesnek találtak magukra nézve a helyzetet. Tartaniok kellett a teleplezésről.

Megindult az újabb vizsgálat

Még akkor éjszaka a rettegésben tartott ember begyalogolt Marosvásárhelyre és felkereste Anacuta főszolgabírót, kinek a hallatlan esetről jelentést tett. A főszolgabíró rövidesen bevezette a vizsgálatot és nyomoznak is az üldözők kitévés megállapítása felől, de esidőig positívum nincs.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hírdetéseinek biztos az eredmény.

Ihrázi trappista

és

ihrázi theavaj

legkiválóbb minőségben ismét kapható

Telefon 70. **CSANAK JÓZSEF KRT.**
fűszer- és csemegeüzletében.
Ugyanitt Hortobágyi Turógyár lerakata.

Pusztító árvíz a megszállott Felvidéken A Vág áttörte a gátakat s nagy területeket megsemmisüléssel fenyeget

Budapest, augusztus 4. Liptóújvártól jelentik: A Béla patak óriási erővel tört magának utat a Vág felé. A két folyó valóságos tengerré változott, amely

megsemmisüléssel fenyegeti a közelben elterülő vidékeket.

A rózsahegyi hatóság minden intézkedést megtett a veszély elhárítására. Mozdósították a csendőrséget, a rendőrséget és a tűzoltóságot.

Este 7 óra tájban Liptóújváron a borzalmas irammal előretörő víz a vasútjótás mentén utat tört Szentmiklós-Pottornya közelében,

a vízállása 4 méter.

A nagyszélességben előretörő víz medréből kiöntött és rövid idő alatt ellepte az országutakat és vasúti töltéseket.

A víz Rózsahegynél elérte az 5 méter magasságot. A Vág sok deszkát sodort magával, amivel nagy károkat okoz a rózsahegyi és zsolnai papírgyáraknak.

A vonatok nem közlekedhetnek.

A késő éjjeli órákban jött a hír, hogy a klováni alagutakat is eldöntötte a víz. A zuhogó eső és az ár óráról órára nő. Utászcsapatokat rendeltek ki.

Cegléden is felbukkant két olaszliszka hamis milliós bankjegy

Megerősödött a gyanu, hogy Friedländer Chajem törvényszéki vallomása hamis volt

(A Hajdúföld tudósítójától.) A napokban — mint ismeretes, — a debreceni vásárpénztárban ismét felbukkant egy olaszliszka hamis milliós, január 17-én a Deusch cég pénztárnoka talált egyet az esti pénztárzárlatnál, míg legutóbb Cegléden került két darab forgalomba. Az egyik hamis milliost Lédecz Sándor ottani gazdálkodó skaria adóba befizetni, amikor észrevette, hogy elűtő a többitől és tüzetesebb megvizsgálása után az adóhivatal tisztviselője

megállapította, hogy hamisítvány.

A másik olaszliszka milliost pedig Kovács Benő ceglédi ciggyőző ismerte fel, amikor az egyik szőlőbirtokos a ceglédi bankban 21 darab milliost akart elhelyezni. Mindkét hamisítványt beszoigaltatták a rendőrséghez, ahol megindult a nyomozás a hamis pénz forgalombahozója után.

A hamisítványokat feküldték Budapestre a Nemzeti Bankhoz s itt

megállapítást nyert, hogy mindkettő az Olaszliszka forgalomba hozott milliókból való.

Igy még inkább megerősödik az a gyanu, hogy Friedländer Chajem, a csodarabbi kisbirtokosalmudista fiának vallomása, miszerint a hamis milliókat a nagyapja sirjáról elvett gyertyánál megsemmisítette volna,

nem fedi a valóságot.

A Cegléden talált hamisítványok ügyében a rendőrségen széleskörű nyomozás indult meg annak a megállapítására, hogy az elhelyezett olaszliszka milliósok kitől kerültek forgalomba, nyomról-nyomra haladva, remélhető, hogy nem sokára a rendőrség kezébe kerül az a díszes társaság, amelyik még most is forgalomba meri hozni az olaszliszka hamis milliókat, amikor a két főcinkos, Friedländer Frigyes Sülem és a csodarabbi nagyobbik fia, Salamoni, elkövetett gazságukért jól megérdemelt börtönbüntetéstüket töltik.

Az erdélyi városok költségvetésének 14 százalékát az állami iskolák fenntartására kell fordítani

A Magyar Párt lépéseket tesz a séreimes rendelet megszüntetésére

Kolozsvári tudósítónk jelenti: Háromszék magyarsága országos jelentőségű iskolaügyi sérelem ügyében hallatja szavát. Még a liberális kormány idején egy iskolai rendelet járta be az országot, amelynek értelmében minden város és község

évi költségvetésének tizennégy százalékát állami iskola fenntartási célokra kell hogy fordítsa.

Annak idején súlyos iskolaadó ellen az egész országban nagy volt a felzúdulás. Ennek dacára azonban a községekre erőszakolt iskolaadót könnyörtelenül behajtották.

Midőn az Averescu kormány a Magyar Párttal választási paktumot kötött, a már ismert egyezségeken benne foglaltatik azok a kisebbség-lakta városok és községek, ahol a felekezeti iskolák és azok fenntartásáról a magyar községeknek kell gondoskodniok, a séreimes iskolai törvény alól kivételnek és az állami hozzájárulást nem kell fizetniök.

A választási paktum megkötése óta meglehetősen sok idő telt el, de

a magyar községektől is, ahol felekezeti iskolák vannak, a tizennégy százalékos állami iskolaadót

könnyörtelenül behajtották.

E nagyfontosságú és séreimes iskolaadó ügyével elsősorban a háromszéki magyarság, illetve a háromszékmegei négy református egyházmege képviselői foglalkoztak. Nemrégén Sepsiszentgyörgyön a négy egyházmege gyűlést tartott, melyen az egyház képviselőin kívül a magyarság ottani reprezentásai is megjelentek és foglalkoztak ezzel a nagyfontosságú kérdéssel. Az ülés egyetlen célja az volt, hogy a törvénytelenül kivetett állami iskolai adók beszedése ellen tiltakozzék, tiltakozását az Országos Magyar Párt Központi vezetőségének tudomására hozza és felkérje a párt központi vezetőségét arra, hogy egy országos akció keretében

a kormánnyal kötött paktum idevonatkozó részét érvényre juttassa.

A gyűlésen heves felszólalások

történtek, a magyarság képviselői élénken tiltakoztak a kétféle adóztatás terhe ellen. Rámutattak arra, hogy a székely községek magyar lakossága amugy is a legsúlyosabb állami és községi adókkal vannak megterhelve és tizennégy százalékos állami hozzájáruláson kívül a felekezeti iskolák fenntartása is a magyar lakosság vállaira nehezedik. Az ülés végén egyöntetű megállapodással egy határozati javaslatot fogadtak el, amelyben nemcsak a sepsiszentgyörgyi Magyar Pártot, hanem az Országos Magyar Párt vezetőségét

is felhívják arra, hogy a nagyfontosságú kérdéssel foglalkozzék és interveniáljon, hogy a kormány a magyar községekben, ahol felekezeti iskolák is vannak,

rendeletileg szüntesse be az állami iskolák fenntartásához kivetett tizennégy százalékos adó beszedését.

A magyar párt a legrövidebb időn belül foglalkozni fog ezzel a nagyfontosságú határozati javaslattal és lépéseket tesz az oldh kormánynál, hogy a séreimes rendeletet vonja vissza.

Csonkabiában rendkívül gyenge a terméseredmény

Sok helyen még vetőmagnak való sem termett

(A Hajdúföld tudósítójától.) Bihar megyében a szépek ígérkező terméselérésok nagyon gyenge eredményt hoztak és a várakozásokat egyáltalán nem elégitik ki.

A megye nagy részében a talajvíz és a jég is sok kárt tett. Igy Csökkmő község lakossága a legnagyobb nehézségeknek néz elébe, a lakosságnak

allig egy-két hónapra való élelme termett meg.

A buza-, árpa-, rozscséplések befe-

jezés előtt állanak.

2000 holdnyi kisbirtok buzavetése; a téli és tavaszi talajvíz teljesen kipusztította. A megmaradt buzavetést a június 18-án volt jég teljesen elverte. Igy sem élelem,

sem vetőmag nem lesz.

Nemcsak az aprógazdaságokban, hanem a nagybirtokon is ilyen gyenge a terméseredmény.

A tengeri szintén nagyon gyenge, úgyhogy a hialalásra sem lesz elégenő.

Nemzetközi vasutas konferencia Bajorországban

A magyar kiküldöttek ünneplése - Kimondották, hogy a vasutasok továbbra is nemzeti alapon állanak

Bandhuff, augusztus 4. A bajor vasutas-szövetség országos gyűlésén a német vasutas egyesületek kiküldöttein kívül a hollandi és magyar vasutasok Puskás Tivadár Máv. felügyelővel és Héger Árpád Máv. főmérnökkel, mint a KANSz Máv. csoportvezetőjével képviseltették magukat.

Az ülést Bauer Károly főfelügyelő, a bajor vasutasok élnöke nyitotta meg. Utána Redlinger György bajor vasúti főfelügyelő ismertette a szövetség működését. Hangoztatta, hogy

a vasutasok a jövőben is erős nemzeti alapon állanak

és a sztrájkot gazdasági helyzetük javításának harcában mellőzik.

Rothmayer birodalmi képviselő sürgette, hogy a vasutak ismét kerüljenek vissza az állam tulajdonába. Héger Árpád Máv. főmérnök tartott ezután igen tartalmas beszédet a vasutasok gazdasági helyzetéről. Hangoztatta, hogy az ő látogatásuk

a bajor-magyar hagyományos barátságot csak megerősítik.

Az ülés után 610 résztvevővel egy 1475 évi frankfurti menyegzőt ismételtek meg, amelynek magyar vonatkozásu részével kapcsolatban a magyar kiküldötteket meleg ünneplésben részesítették.

Százezer osztrák férfit akarnak kitelepíteni a Hawai-szigetekre

Kivándorlással oldják meg Ausztriában a munkanélküliség kérdését

Bécs, augusztus 4. A munkanélküliség, a szanálások és B-listák lavinát okozó növekvő áradatának következményeként napról napra szaporodik azoknak a száma, akik, miután végleg nem tudnak elhelyezkedni, új haza keresésére indulnak.

A kivándorlás problémája foglalkoztatja allandóan Közép-Európa államainak majd minden lakosát és most az osztrákok indítottak

igen komoly kivándorlási akciót.

A kivándorolni szándékozók népes küldöttségben keresték fel az illetékes minisztériumokat és kérték munkásságukhoz az illetékes körök támogatását.

Érdekes, hogy közülök legtöbbben az intelligens középosztályhoz tartoznak.

Igy például sok közöttük az állás nélküli banktisztviselő, akik a leépítések során vesztették el a ke-

nyertüket. Terveik meglehetősen fantasztikusak és exotikusak, de rendkívül érdekesek. Nem kisebb tervvel foglalkoznak ugyanis, minthogy

százezer osztrák férfit kitelepítenek a Hawai-szigetekre.

Az osztrák kivándorlási hivatal vezetője egyelőre nagyon pesszimistikusan itéli meg az akciót, mivel szerinte a kivándorlóknak, akik nem szokták meg a klímát és volt tisztviselő létükre nem bírnák az erős testi munkát, sok nehézséggel kellene megküzdeniök.

Magyar ember csak magyar lapot olvashat. — Kávéházban, borbélynál, újságárúnál követelje a HAJDUFOLD-ot!!!

HIRES

1926 augusztus 5. (Csütörtök)

Prot. Osztály. Kath.: Havi B. A.

A Meteorológiai Intézet jelentése
Időjárás. Mérsékelt meleg és egyelőre száraz, később zivatarrá hajló idő várható.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó (Piac-u. 83.), Arany Angyal (Piac-u. 50.), Reménység (Csapó-u. 22.), Sas (Hatvan-70.), Booskay (Czeg-mé-u. 22.), Tisza (Péterfia-u. 76)

— Dr Hubert Ottó közigazgatási bíró Debrecenben. Dr Hubert Ottó közigazgatási bíró, Debrecen volt főispánja a keddi gyorsvonattal Budapestre Debrecenbe érkezett, ahol néhány napig fog tartózkodni. Itt tartózkodása alatt a róm. kath. plébánia vendége lesz.

— A világlítási vállalat igazgatója szabadságon. Rimanczy Béla a világlítási vállalat igazgatója augusztus 8-án kezdi meg szabadságát. Szabadságideje alatt a városi tanács határozata szerint úgy műszaki, mint kereskedelmi tekintetben Aberle Raimund igazgató-helyettes főmérnök helyettesíti.

— Világító jelzőtáblákkal kell el látni a megyei utakat. A belügyminiszter már régebben rendeletet adott ki arra vonatkozólag, hogy a vármegyék az utakat a veszélyesebb helyeken egységes jelzőtáblákkal lássák el. Azonban a rendelet ellenére is megtörténik, hogy a jelzőtáblát vagy nem tartják kellőleg karban vagy pedig fel sem állítják és ennek következtében több ízben történt már baleset is. Épen ezért a belügyminiszter a napokban szigorú rendeletet intézett a vármegyékhez, hogy korábbi rendeletét a legsürgősebben hajtsák végre. Együttal utasította a megyéket arra is, hogy az utóbbi időben forgalomba került magyar gyártmányú festőanyagokkal lássák el a táblákat. Ennek a festőanyagoknak az alkalmazása következtében ugyanis a jelzőtábla éjjel is, a sötétben olvasható. A rendelet Hajdúvármegyéhez is leérkezett s az alispán szigorú utasítást adott arra vonatkozólag, hogy ott, ahol a jelzőtáblák mindeddig az előirt szabályok szerint fel nincsenek állítva, sürgősen hajtsák végre a rendeletet és szerezzék be a rendeletben előirt festőanyagot.

— Hitvédelmi szakosztálygyűlés. A debreceni Kálvinisták Templomegyesülete hitvédelmi szakosztálya aug. 6-án, pénteken délután 6 órakor a Kollégium disztermében tartja rendes havi gyűlését, melyre ezúton is meghív minden érdeklődőt. Belépő-díj nincs, előad Hegedűs Kálmán s. lelkész „Testkultusz” címen.

— A Szent László Dalegyet ma, csütörtökön este a rendes időben ismét megkezdte dalpróbáit, felkérem a dalegyet tagjait, hogy az ismert programra tekintettel, a próbákon megjelenni szíveskedjenek. *Titkár.*

— Rádió kedvelők figyelmébe. Rádió felszereléshez szükséges anyaggal rendelkezem. Kivánatra rádiót speciális kapcsolással jutányos áron beszereltek. Érdeklődők pontos címét kérem e lap kiadóhivatalában leadni, melynek vétele után azonnal személyesen megjelenek. Kivánatra vidékre is elmegyek.

— Befőttes üvegek legolcsóbban beszerezhetők Blattner és Szabónál, Kossuth-utca 4.

— Zoro és Huru csütörtökön és pénteken személyesen fellépnek a „Meteorban.” Jegyelővétel állandóan.

Egyházi átokkal sújtotta a pápa egész Mexikót

Newyork, augusztus 4. Mexikóban szakadatlan tart a küzdelem az egyház és a kormány között. A radikális szabadkőműves örület még attól sem riadt vissza elkeseredett gyűlöleteiben, hogy a félrevezetett katonasággal belelövessen a templomokban ojtatoskodó katolikus hívőkbe.

Egyelőre kilátás sincs arra, hogy megegyezés jöjjön létre az egyház és a kormány között, amennyiben a püspököknek azt az ajánlatát, hogy az egyházellenes törvények felett népszavazás döntsön, Calles elnök visszautasította.

A Vatikánból érkezett jelentések szerint

a pápa vasárnap egész Mexikót egyházi átokkal sújtotta.

A mexikói templomokban vasárnap óta nincs istentisztelet, nincs semmilyen szertartás, a híveknek nem

szolgáltatnak ki szentségeket, kivéve a halotti szentséget.

1606 óta, V. Pál pápasága óta, aki a velencei köztársaságot sújtotta pápai átokkal, ilyen súlyos egyházi büntetést nem alkalmaztak.

Meggyilkoltak egy mexikói békebíró

Newyork, augusztus 4. Mint az Associate Press Mexikóból jelenti: Deloyo békebíró, aki revolverrel rálőtt arra a katolikus tömegre, amely Chilapában meg akarta akadályozni a kormány tisztviselőit a templom bezárásában,

legnap megölték.

A tömeg békésen viselkedett amikor Deloyo előrántotta revolverét és lövöldözni kezdett. Senkit sem ölt meg ugyan, de eljárása a tömeget olyan izgalomba hozta, hogy rárohant Deloyora és megölte.

Kudarccal végződött az Embervédelmi Kiállítás

Botrányba fulladt a szabadkőműves panoptikum

Budapest, aug. 4. A szabadkőműves „embervédelem” óriási reklámmal beharangozott áltudományos panoptikum a csufos kudarcra végződött. Kifizetetlen számlák lavínájába fullt az Embervédelmi kiállítás, amelyen a szállítók, zenészek, vendéglősök, kávéosok és kereskedők

teljesen kárt szenvedtek.

A 900 milliós állami hozzájárulásból csupán 120 milliót fordítottak a kiállításra. Még az egyetemi klinikák költségeit sem rendezte a kiállítás igazgatósága. Néhány Lejos orvosprofesszor, akinek neve dízt és tekintélyt kölcsönzött a kiállításnak, visszavonult az ügyek intézésétől és nyíltan megmondotta, hogy

az ott történelmi és történelmi dőkért nem hajlandó vállalni a felelősséget.

Megdöbbenéssel tapasztalta, mennyire rideg üzleti szempontok vezették az igazgatóságot, amikor tudományos műszaki ellátott mintavásárt igyekeztek rendezni az embervédelmi kiállításból. Manninger professzor is meglehetősen szaváltás közben mondotta meg véleményét a kiállítás rendezéséről. Mind a kettőn feltűnően távolmaradtak a kiállításról, amely Lukács György volt dárabonminiszter, jelenleg hangos liberális képviselő égisze alatt, néhány zsidó orvos és más szabadkőműves üzletember rendezésében érkezett el a díctelen kimulásig.

Több vidéki városban továbbra is korlátozzák a lakások szabadforgalmát

Budapest, augusztus 4. 70 községből és vidéki városból érkezett be panasz a lakásfelszabadítások ügyében. Megállapították, hogy a beérkezett panaszok legnagyobb része tényie helytálló. A vidéken általában olyan a hangulat, hogy igen sok helyen

a szabadforgalmat továbbra is

korlátozni kell

még egy bizonyos ideig.

Vass József h. miniszterelnök a betérjesztett jelentéseket most behatóan tanulmányozza és előreláthatólag két hét múlva lesz döntés ebben a kérdésben, amikor a minisztertanács is letárgyalhatja az egész ügyet.

Ma este zárul a debreceni ipari kiállítás

(A Hajdúföld tudósítójától.) Amilyen nagy érdeklődés előzte meg az ipari kiállítás és vásár megnyitását, épen olyan érdeklődés nyilvánult meg látogatása iránt is mind a mai napig. Sok ezer ember — köztöte nagy számban vidéki is — gyönyörködött a kiállított művészi és nagy islésre valló munkákban. Számos kiállító

minden tárgyát eladta,

sőt sok megrendelést vett fel. Örömmel lehet megállapítani, hogy a kiállítás tizenegyedik napján is az érdeklődő közönség tömegesen látogatta a kiállítást annak dacára, hogy az idő esős volt. Remélni lehet, hogy a mai nap, mint záró nap, meg nagyobb lesz az érdeklődés, mert holnap már a szép rendbe rakott tárgyak széthordása, illetőleg

elszállítása is meg fog történni.

Az Ipari- és Kereskedelmi bizottsága egyébként ezúton hozza a kiállított tárgyak adatait, hogy a Debrecenbe érkező külföldi geológusok az ipari kiállítást is megtekintik. A bizottság kéri a kiállítókat, hogy pénteken reggel 8 órára a kiállítás helyén

személyesen jelenjenek meg.

Amennyiben a külföldi vendégek a kiállítást megtekintették, utána a kiállított tárgyak azonnali elszállítása megkezdődik. Tehát gondoskodjanak a kiállítók arról, hogy az elszállítást végző alkalmazottaik ugy 10 órára a helyszínen megjelenjenek. A tárgyak elvitelének aznap este 7 óráig meg kell történni, mert később a visszamaradt tárgyakért felelősséget a bizottság nem vállal.

— Valóságos ünnepély. Az Arpádtéri ref. templomban augusztus 8-án, vasárnap délután 5 órakor tartandó vallásos ünnepély programja: 1. Fennálló ének 63-ik dics. 1. verse Jövel szent lélek... 2. Gyülekezeti ének 153. dics. 1., 2. v. Oh könyörgést meghallgató. 3. Énekel a Templomegyesületi Vegyeskar Szabó Lajos karnagy vezetésével. 4. Imádkozik és beszédet mond Siposs Imre lelkész. 5. Gyülekezeti ének 245. dics. 10. verse. 6. Hegedűsölő: Varga Gyula V. ó. orvostanhallgató saját szerzeményű „Lorgó” ját játsza. 7. Szóló-ének: Csász Lászlóné urasszony, kiséri orgonán Füleki Kovács Mihály. 8. Orgonaszám: G-dur, C-moll. Füleki Kovács Mihály saját szerzeménye. 9. Szólóének: Csász Lászlóné, kiséri Füleki Kovács Mihály. 10. Gyülekezeti ének: a XC. zsolt. 1. verse. A templomba nincs belépődíj, de tekintettel a jó célra, önkéntes adakozás lesz a templomajtóknál.

— Nem lehet felmondani a mozgósítási helyiségeket. A népjóléti minisztérium tudvalevően a lakások felmondásával kapcsolatosan rendeletet adott ki a mozgósítási helyiségekre is. A rendelet szerint az 5000 lakoson aluli községekben lehet csak felmondani a mozgósítási helyiségeket. Az egyik vidéki mozgósítási tulajdonosnak fölmondták a helyiséget, aki a pestvidéki járás bírósághoz fordult és kérte a felmondás hatálytalanságát. A pestvidéki járásbíró tegnap döntött ebben az ügyben. Elutasította a háztulajdonos kérését azzal az indoklással, hogy a mozgósítási helyiségek kulturális célokat szolgálnak és nem lehet azokat egy kalap alá venni a lakásokkal.

Négyfogásos

elsőrendű ebéd 14.000 korona

Belvárosi Transzylvánia étteremben.

— Vasárnap lesz a tenyészok-árverés. Mint ahogyan azt már hírül adni alkalmunk volt a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Központi Juhászati Törzskönyve alapján augusztus nyolcadikán Debrecenben a sertésvásár pénztár telepén nyolc órai kezdettel tenyészok-árverést fog rendezni. Az árverésen magyar fésűs juhok és magyar racka juhok lesznek felhajtva. Ezen körülményre felhívjuk különösen a racka juhokat tenyésztő gazdákat, mert ezen alkalommal kiváló minőségű racka kosokat szerezhetnek be. Felvilágosítást nyújt a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Debrecen, Hunyady u. 5. sz. I. emelet.

— Felhívás az adófizetőkhez. A városi adóhivatal a torlódások elkerülése végett felhívja az adózók figyelmét a harmadik negyedévi, továbbá a hátralékos adók, illetékek, államkölcsöntartozások, stb befizetésére. A befizetések postatakarékpénztár útján csekk számlán is eszközölhetők. A befizetési lapon feltüntetendő, mely adótarozásra történik a befizetés. Azon adózó, ki a befizetést posta útján teljesíti, előzőleg jelenjen meg az illetékes kerületi adóhivatalnál, ahol pontos felvilágosítást nyer a befizetésről összeg nagyságáról. Aki tartozását augusztus 15 ig be nem fizeti, elene végrehajtási eljárás fog megindítani.

— Tűhőgyártás, kizaklatok tűk-röze, autók elszórt üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 5-15. Telefon 8-56.

— Akkumulátor töltés, mindenféle villamos gépjávitás. Parti Ferenc, Hatvan-u. 58.

Rádió-műsor. Augusztus 5.

Csütörtök. Budapest: D. e. 9:30: Hírek, közgazdaság. 1: A Meteorológiai Intézet jelentése. 3: Hírek, közgazdaság. 5: A Meteorológiai Intézet jelentése. 5:30: A KANSZ Köztisztviselői Zenekar népszerű hangversenye. Vezényel: Szerecll Saupé Gusztáv zeneigazgató. 1. Wagner: Eőjáték „Lohengrin” III. felvonásból. 2. Beethoven: V. Szimfonia, I. tétel. 3. Grieg: „Peer Gynt” I. Suite a) Hajnali hangulat, b) Áse halála. c) Anitra tánc. d) A hegyi király barlangjában. 4. Schubert: „Ständchen”. a) „Leise fichen meine Lieber”. b) „Horch, horch!” 5. Volkmann: Szerenád (F-dúr). a) Allegro moderato, b) Keringő, c) Induló. 7: Massányi Ernő előadása: „A hulló csillagokról.” 7:30: Bethlen Irén magyar nótákat énekel sovánka Nándor ciganyzenekara kíséretével. 9: Harris Ervin és Kerntler Jenő dr. hegedű-zongora szonáta estje Sztroyanovits Lily közreműködésével. 1. Bach: I. S.: I. Szonáta hegedű és zongorára (H moll). 2. Mendelssohn: Koncert ária. 3. Molnár Antal: Két Csokonay dal. 4. Franck G.: Szonáta hegedű és zongorára. 10.45: Saenger Nóra és Koch Adél együttes népzenei népdal és ohanson-estje gitárkísérettel. 1. XVI-XVIII. századbéli régi magyar dalok (ésben Kern Aurél feldolgozásában) gitárkísérettel, énekel Saenger Nóra. 2. Szlav és turáni népdalok gitárkísérettel, énekel Koch Aurél. 3. XVI-XVII. századbéli francia pásztorénekek (duettek gitárkísérettel) Saenger Nóra és Koch Aurél. 4. Magyar, olasz, francia dalok gitárkísérettel Koch Aurél.

Külföld: Bécs (531 és 582.5) D. e. 11 és a. u. 4.14: Hangverseny, 5.30: Mesék, 8: Szimfonikus zene. Berlin (504 és 571) D. u. 6.30: Északi zene 8: Dr. Veitler aus Dingsda, operett 3 felvonásban, 10.30: Táncczene Boroszló (418) D. u. 4.30: Hangverseny, 8.25: Tánorevő. Lippce (420) D. u. 3: Hangverseny, 7.45: Népszerű est, 8.45: Kamarazene. München (485) D. u. 4: Quartett, 7.30: Dalest. Róma (425) D. u. 5: Hírek, tőzsde. 5.30: Jazzband, 9.25: Nagy hangverseny. London (365) D. u. 4.15: Teazene. 6: Táncczene, 6.40: Mezőgazdasági jelentés. 7: Előadás, 7.25: Henedel-interpretáció, 8: Dalest, 8.30: Hangverseny, 10.30: Táncczene.

Egy 17 éves oáh diák kiirtotta öltagu családját. Bukarestből jelentik: Leu községben reggel munkába siető emberek észrevelték, hogy a falu határában meggyilkolva fekszik a Nicolaje családnak 5 tagja, még pedig 4 nő és egy férfi. A hatóságok vizsgálata megállapította, hogy valamennyiüket eles szerszammal gyilkolták meg. A nyomozás további során kiderült, hogy a szörnyű tettet a meggyilkolt szülők 17 éves diákja, Anghel követte el, aki már hosszabb idő óta rossz viszonyban élt szüleivel, mert nem akarták tékozló költségeit fedezni.

Jelentkezések a Nagyboldogasszony-napi vásárra. A Nagyboldogasszony-napi országos vásár alkalmával az ipari és kereskedelmi kirakó vásár augusztus 15-én, 16-án és 17-én lesz. Az elsőfoku iparhatóság felhívja a vásári árusításban érdekelt helybeli iparosokat és kereskedőket, hogy árusítóhelyük kijelölése végett iparjogositványukkal a városi I-ső foku közigazgatási hatóságnál (Kossuth-utca 20. fszt. 43. sz. szoba) f. hó 5-től 10-ig bezárólag annál is inkább jelentkezzenek, mert későbbi jelentkezés esetén helyet biztosítani esetleg már nem lesz módjukban. A vidéki iparosok és kereskedők részére jelentkezési határnap augusztus 11-12-13-14. Jelentkezés hétköznaponként d. e. 8-11 óráig a fenti helyen.

Kétszobás
butorozott szobát keresek
fürdőszobával esetleg
konyhasználattal
uri családnál.
Ajánlatot a lap kiadóba „1926” jelígre

5000 koronás kedvezmény
1500 koronáért

A Hajdúföld apróhirdetési levelezőlapjai

A „Hajdúföld” hirdetéseinak eredményessége addig is közzismert volt, hiszen nincs a Tiszántulak olyan eldugott kis községe, ahol ne ismernék és olvassák lapunkat, amely előfizetőinek számaival páratlanul áll az egész vidéken.

A „Hajdúföld” addig is megtett mindent erejéhez képest e hatalmas olvasótábor érdekeinek védelmére s a kedvezmény, amelyet a mai nappal rendszeresít kiadóhivataltunk, ugyancsak a tiszántuli közgazdasági élet életétetését hivatott előmozdítani.

Mai számunkban minden olvasónk megkapja alábbi

ingyenes apróhirdetés-levelezőlapunkat,

amelynek a kiadóhivataltba történt (postai, vagy személyes) eljuttatása után díjtalanul közöljük apróhirdetési rovataunkba a legelőször lapra irandó 5000 korona értékű hirdetését.

Előfizetőink ezután minden hónapban részesülnek ebben a kedvezményben,

míg az apróhirdetések feladását megköveteljük, a nagy külföldi lapok mintájára apróhirdetési levelezőlapokat bocsátottunk forgalomba, amelyek feleslegessé tesszik a kiadóhivataltba való elfaradást, vagy más fórumoknál való bizonytalan hirdetésfeladást.

Apróhirdetési levelezőlapjaink a mai naptól kezdve kaphatók az összes jobb papirkereskedésekben, trafikokban, újságárus pavillonokban

s megvagyunk róla győződve, hogy a nagyközségek szolgálatára hivatott újításunk a legnagyobb megelégedésre és elismerésre fog találni.

5000 korona értékű ingyenes apróhirdetés mellékletünk. Vonzóul levdgandó s a szöveggel kiadóhivataltunkba beküldendő:

A „HAJDUFÖLD” APRÓHIRDETÉSI LEVELEZŐLAPJA.

Ezen levelezőlap tulajdonosa a következő 10 szavas apróhirdetés közlésére jogosult:

Az apróhirdetés közlését a i számban kérem.

ÁRA 5 000 KORONA.

A Hajdúföld apróhirdetési levelezőlapjainak helybeli és vidéki árusító helyeit hoonapi számunkban és falragaszokon közöljük, A Hajdúföld kiadóhivataltala.

Életével fizette meg a kuruzsló asszony jó tanácsait

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni ügyészségre egy távirati megkeresés érkezett Hajdúsámsomból, melyben arról tesznek jelentést, hogy Csire Sándor ottani gazdálkodó felesége tegnap délelőtt magzatelhajtás következtében meghalt. A távirati értesítés után dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró telefonon felhívta a hajdúsámsombi csendőrsőt jelentéstétel végett s egyben elrendelte a nyomozás megindítását addig is, míg ő maga kiutazik a helyszínre a vizsgálat megejtése végett. A telefonjelentésből egyelőre csak az tűnik ki, hogy Csire Sándorné már napok óta egy környékbeli

a gyermeke s így a kuruzsló asszonyhoz fordult, aki megfelelő honorárium ellenében tanácsokat adott neki. Elhitette vele, hogy az adott szerek használni fognak és nem születik meg a gyermeke. A hiszékeny asszony, amint a jelentés szól,

életével fizette meg a jó tanácsokat.

A vizsgálat teljes levezetése után dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró még tegnap délután kiutazott Hajdúsámsomba, ahol ha megállapítást nyer, hogy tényleg a kuruzsló asszony szerei idézték elő a halált, megindul ellene a bünyvált eljárás. A vizsgálóbíróval kiutazott Hajdúsámsomba dr. Horvát Arthur törvényszéki orvosszakértő is a boncolás megejtése végett.

kuruzslóasszony tanácsal szerínt kezelte magát. Csire Sándorné ugyancsak szerette volna, ha nem születik meg
HIRDESSEN A HAJDUFÖLDEN I

Angol újságlró Debrecenben. Hughes angol, londoni újságlró a napokban Debrecenbe érkezett. Ugyanis lapja utasítására Magyarországról több cikket fog elhelyezni a londoni újságban. Debrecenben a városi muzeumot és az egyetemi klinikai telepeket tekinti meg.

Akkumulátortöltés, mindenféle villamos gépjávitás. Parti Ferenc, Hatvan-utca 58.

SZÍNHÁZ

Mozgósínházak közleményei: Csütörtök — Augusztus 5

„Bohémvér”. Dráma 8 felvonásban. Írta és rendezte Charlie Chaplin, a főszerepben Adolph Menjou. Az, aki a közönséget mindég csak megzeveitette, ime egy komoly, mélyérzésű és az igazi életből merített darabot írt és rendezett. A fiatal szereplősek, kik szüleik ellenségeskedése miatt nem lehetnek egymással, a további félreértések láncolata, végül a fin öngyilkossága valóban megrendítő hatással van a nézőre. Kisérők: Magyar Híradó és „Buster Alaskában”, Burlesk.

Két attrakció egy előadásban: I. „New-York éjjel”. Világvárosi történet 8 felvonásban. A főszerepekben Dorothy Gish, Rod la Roque és Ernest Torrence. Ebben a fumben végigtombol előtünk az óriás, csodálatos város éjszakai élete, mint egy örületes táncfergeteg, amely a kalandok sodrában ragadja a fiatal szerelmes párt, hogy végre is kiköszönek a boldogság révébe. II. „A sport Vénus”. Színmű 6 felvonásban. Ennek a filmnek színes és romantikus meséje lebilincseli a néző figyelmét és a főszereplő Blanche Sweet, ez a karcsú chicagói színésznő, kedves és vonzó szépségével nemcsak pompás vigjátéki jelenéség, hanem veszedelmes vetélytársa lehetne cirkszi akrobatáknak is, azt a vakmerő halálugrást, lóhátról, tizenöt méter magas szikla tetejéről az örvénylő vízbe, csak kevés férfi csinálná utána, Jönnek: „Paris grófnője”. Háromórás műsorban Tom Mix-sze, „Az ördög zuhatag” és „Kelet arnyai-ban.”

Meteor-mező Csütörtökön és pénteken: „A próbalegények”. Filmszkeccs. Zoro es Huru személyes felléptével és „Marica grófnő” Harry Liedtkevel. Két és félórás műsorok! Mérsékelt ten felemelt helyarákkal. Előadások fél 7 és 9 órakor. Jegylovétel állandóan.

TESTEDZÉS

Nagy tréninget tart a DTE. A DTE I. és ifjúsági csapatai csütörtök délután a nagyerdei pályán nagytréninget tartanak, amelyre az összes játékosok feltétlen megjelenését kéri a vezetőség. Tréning után a játékosokat és a vezetőség tagjait barátságos szalonnasütésen látja vendégül az Elnökség.

KÖZGAZDASÁG

Allatvásár A ferencvárosi nyílt sertésvásáron lanyha volt az irányzat. A ak. zsírsertes öreg ia 14.75-15. Ila 14-14.50, fiatal nehéz 16-16.25, közép 15.5-6. könnyű 13.50-14. szedett közép 15-15.80 ezer korona. Vágóhídi zártyvásár árai: szalonna nygyban 18, zsír 22.50, hus 21, szalonnás hasított sertés 19-20 ezer korona.

A TŐZSDE

A korona Zürichben: 0-0072 35

Zürichi zárta:

Budapesti 0.0072.35 Berlin 123.05, New-york 516.75 London 2512.75, Párizs 14.12%, Moszkva 17.15, Peking 15.30, Belgrád 9.10, Szófia 3.75, Bukarest 2.40 Varsó 56.50, Bécs 78.10, Hollandia 207.85, Brüsszel 14.15

Hivatalos devizafolyamok:

Angol font 347.000-349.000, belga frank 1860-1960, cseh korona 2112-2192, dán korona 18.930-18.990, dinár 1263.50-1263.50, dollár 71125-71425, francia frank 1880-1980, hollandi forint 26640-28790, lengyel zloty 7950-8100, lea 828-336, leva 514-520, lira 2295-2395 német márká 16.992-17.042, osztrák schilling 10.094-10134, norvég korona 15.625-16.675, svájci frank 13.821-13.871, svéd korona 19.100-19.180.

A nemesfém piacon az üzleti tevékenység jelentéktelen. A magánforgalomban a 20 koronás aranyat 280-291.000, az ezüst egykoronást 5700-6000, az ezüst forintot 15-16.000, az ezüst ötkoronást 29-30.000 koronával jegyezték. Az ékszer-túszdán a szinarany grammjáért 47.80, a tórtplatiná grammjáért 200.000, a Napoleon-aranyért 277.000 koronát fizetnek.

Gabonátőzsde

A készrupelecon a forgalom élénkült. Az utóbbi időben sok kilógás hangzik el a buza minősége ellen, természetesen ez a bifogásolás a spekuláció részéről származik, amely így akarja lecsorítani a buza árnyóját. A 16szedidő elején a 77 kg-os új búzáért 867.500-885.000 koronával jegyezték származás szerint.

A rozspiacon az irányzat (astott): A rozsmételemzését 285-237.000 koronával jegyezték.

A liszt- és őrlémény piacon a helyzet változatlan s a malmok ma is érvényben hagyták a 680 koronás duplanullás listalapon számított listárait.

A termények piacán a forgalom továbbra is vonatott. Előnebb érdeklődés csak az új szab írárt tapasztalható, amelyből kisebb tételeket 225.000 koronás áron kínáltak. A tergesitlac tiszteletlen. A tengeri névleges ára 267-260.000 korona. Az árpafélék piacán nem történt kötés.

A magpiacn a bab írárt fokozódik a kereslet s az exportörök 2400-2500 koronát hajlandók fizetni, a termelők azonban 2700 koronán alul nem adnak el árut.

787/1926. v. h. szám.

Árverési hirdetés.

A debreceni kir. járásbírósnak 1926. Pk. 7022. számú végzése folytán 8.808.000 korona tőke, ennek a fizetést összeg betudására), 1.413.000 korona eddigi és a még felmerülő költségek behajtása végett dr. Kardos Endre ügyvéd által képviselt Kardos László javára 1926. évi augusztus hó 14. napjának délelőtti 11 órákor Debrecenben, Kál-utca 124. számú házban 16.240.000 koronára becsült ingók, u. m. butorok, bor, stb. bírói árverésen a legelőbbet igénynek, esetleg a becsáron alól is eladtnak.

Debrecen, 1926 július hó 19. napján.
Sallágyi Lajos bír. végrehajtó.

! Irányárak !

Jó mosott sifon	11500
Jó ingezfir	14500
Batiszifon	22500
150 cm széles alsólepedőre	29800
Raye marccén	14500
Voál	12500
120 széles divt grenadin	25000
120 széles Eponge	17500
120 széles gypju divatkelme	29500
150 széles függöny Etamin	22500
140 széles pap anklott	42000
Jó mosó dírdli	17800
Japán selyem	65000
Francia Croupe de Chine	125000

mindenszinben

Béke áruház

Szentanna-utca 5. sz.

Fixfizetési családok kedveve bevásárlási helye.

APROHIRDETÉSEK

Lakás Eladás

Lakásesere. Egy szoba, előszoba, konyha, magas földszint, villanyal, olcsó lakberrel, csinos kis lakás, elcsérelendő 2 szobás egészségese, tiszta lakással. Timár-utca 17 76

Szerény butorozott szobát keresek konyhaszónálattal augusztus hó 15-re. Ajánlatot a kiadóba ármegjelöléssel „fizetek” jellegre 835

Idősebb férfi vagy nő gondozását vagy lakás takarítását vállalnék butorozott szobáért 15 től, ajánlatot a kiadóba „gondozom” jellegre. 836

Különbejárattal butorozott szoba esetleg teljes ellátással is azonnal kiadó. Iskola-utca 8. 854

Kettőszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Cim a kiadóban. 856

Különbejárattal utcai jól butorozott szoba előszobával 1-2 urnak szeptemberre kiadó. Barna utca 15. Földszint. 857

Különbejárattal elegánsan butorozott utcai szoba tizenötödikére kiadó. Arany János. 44. 859

Butorozott szoba kaspalattal különbejárattal kiadó. Széchenyi utca 18. 862

Ajánlat

Tankönyvet elad, vesz becsesről Harmathy könyvkereskedése és antiquariuma, Fűvészkert-utca 14.

Aromás, zamatos kávét Király tizletében vevő előtt pórkölik. Dégenfeld tér 11. szám.

Király kávé! mégis a legjobbak! Olcsó kiadás. kiválóan zamatos.

Gallért, kézalót, inget hófehéren mos, vasal Wacha, Simonffy 55

Fehernemű hímzést, szurozást olcsón vállalk. Teleki-utca 96, hátul az udvarban. 793

Paplant varni házhoz megyek. Meghívást „Paplan” jellegre a kiadóba kérek. 689

Egy drb 9x12 friss lemez ingyen előhívással csak kettőse: Springer körny- és fényképzési szakbizletében 816

Perfekt varrózó napi 50 ezer koronáért házakhoz ajánlkozik. Vidékre is elmegy. Cimet a kiadóba kéil leadni. 822

Diványokat, hencsereket, matrácokat, garnitúrákat heti és havi részletre is készítek. Házhoz, vidékre is megyek. Gaál Gábor kárpitos, Piac-utca 40. 769

11 és félhold föld

Kádár-dűlőben

haszonbérbe kiadó

Cím a kiadóhivatalban.

Kereslet

Állásnélkülök rövidesen elhelyezkedhetnek általunk. Ötvenezer korona köllég beküldése ellenében esetenként értesítjük a hozzárk beírtkezett tüzességi helyekről, „Meteor” iroda Budapest, Vilmos császár-ut 60.

Évet óta Piac-utcán fennálló ingatlanforgalmi irodatulajdonos keres társat, aki maga is tevékenykedne. Cim a kiadóban. 838

El lenne kegyes egy szegény tehetséges 14 éves fiúnak, egy leendő Munkácsy-nak karácsonyig, míg az I. II. polgári-ról összevont vizsgát tehet, kosztot szálást adni. Értesítést Kováts tanító Klapka 46. alá kérem. 831

Perzsaszőnyeg megvételre keresetlek. Szőnyegszőveshez leány felvétetik. Csokonai-utca 44 829

Traktort veszek bérbe az őszi szántásra. Ajánlatokat kérek a kiadóba. 831

Szobafestő és mázolótanulónak ajánlkozik egy 18 éves ügyes, jó megjelenésű fiu. Cimet a kiadóba kérek. 855

Entya oktatáshoz, tanításhoz értöt keresek, ugyancot egy selyem pincs és egy 5 hetes bernáthegyi kutya eladó. Cim a kiadóban. 860

Forgács urifodrász

Arany János-utca 2.

BUTOROK

elismerten legjobb minőségben, eredeti gyári áron szerezhetők be a

Debreceni Faipar R-T.

városi tizletében

Király-utca 4. szám.

Kedvező fizetési feltételek!

Özv. Kelemen Ferencné kézimunka szalonja

Ágyterítők, függönyök, fillet csipkék, hímzések a legolcsóbb áron.

Minták, rajzok, saját tervezések!

Piac-utca 19. szám II.

FESTÉKEK

a legszebb színekben a legkiválóbb minőségben nagyon olcsón kaphatók

STERN

festéktizlet Piac-utca 10. Bikkával szemben

Hajdú- és Szabolcs Megyei Könyvtár és Könyvtár-Üzlet

óra

A pontosan járó óra az ember életének irányítója. Ha ilyen órát akar, forduljon bizalommal

Debreczeni István óráshoz, Péterfia-utca 8. sz. alatt

Kínál akár új órát vesz, akár órája javítását eszközöltei. egy bizonyos, hogy kifogástalan árához jut Kamarai díszoklevéllel kintitette!

Kiváló Libándy

szépen és legolcsóbban fest, vegyileg tisztít!

Péterfia-utca 4. szám.

AKKUMULATOR

öltése, villanymotor, dinamo tekercselése és csapgyazasa, mindenféle villamos gép szakaszerü javítása elektrotechnikai gépjavitóműhelyében és villanyfelszerelési vállalata Debrecen, Hatvan-utca 58. Bicsz kocsigyár

Parti Ferenc

MEGJELENT!

AGYAGFALVI HEGYI ISTVÁN HATALMAS IRREDENTA VERSKOTETE

„A VÉRÉS KARDOT KÖRÜLHORDOZOM“

Kapható a „Hajdúföld könyvtizletében (Piac-utca 59. szám alatt) 40000 koronáért

MEGJELENT!

Ablaküvegezés!

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy 25 év óta fennálló vállalatomat megnagyobbítva, mindenféle épületüvegezést legolcsóbb napi áron lelkiismeretesen és pontosan elvégzem. Vidéki meghívásra szem-lyesen elmegyek. Költégtizeteket díjmentesen eszközölk. Tejes tisztelettel Nagy József 2. Bábaképerdzével szemben Telefon 975 Ablakkitelés!

Gyászoló felek figyelmébe!

CSURKA

„KEGYELET“ TEMETKEZÉSI VÁLLALAT

!!! ÉRTEZÉSE !!!

Egyszerü temetés felnött részére: 200 cm. hosszú koporsó, szemfedél, párna, kántor (stóla), fejfa (kereszt), sirásás, kétlovas gyászkocsi: 750.000 kor.

Diszes és legdiszesebb temetések választás szerint mindég a legmérsékeltébb áron. — Minden temetkezési cikkeköl dus, nagy választék. — Tisztelettel

CSURKA „KEGYELET“ TEMETKEZÉSI VÁLLALAT Kossuth-utca 8. — Üzleti telefon 381. — Lakás: 57.